

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 68 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. aprila 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6891

Bošković Milivoje, bankar, Beograd.

Šarka za automatsko zatvaranje vrata.

Prijava od 21. maja 1928.

Važi od 1. februara 1929.

Poznati su zatvarači vrata sa oprugom, kao i pneumatički zatvarači, ali svi su oni imali nedostataka, kako u pogledu konstrukcije, tako i u trajanosti, koja nije bila velika. Oni su bili nesigurni i svaki su čas odzivali funkciju, te su se morale vršili česte opravke.

Međutim predmetom ovoga pronalaska otklonjeni su svi ovi nedostaci na taj način, što se upotrebljavaju naročito izvedene šarke snabdevene zavojskim vodjicama na delu, koji se pritvrđava za dovratak u koji ulazi vreteno gornjega dela šarke snabdeveno odgovarajućim zavojskim žljebovima. Vreteno ne ide do dna donjega dela šarke (čaure), nego ostavlja izvesan prostor, koji služi kao rezervoar za mazivo, te se za vreme okretanja vretena isto diže i spušta i samo se automatski podmazuje, te ga nije potrebno naročito često mazati.

Na priloženom nacrtu predstavljen je jedan oblik izvođenja pronalaska i to:

Sl. 1. je izgled i delimičan presek šarki u položaju kad su vrata zatvorena.

Sl. 2. je izgled šarki kad su vrata otvorena.

Sl. 3. je presek šarki po liniji I—II na sl. 1.

Sa 1 je obeležena čaura gornjega dela šarke a sa 2 njena pločica, koja se pritvrđuje na krilo vrata. Sa 3 je obeleženo vreteno čvrsto utvrđeno u čauri 1 i ono je na svom donjem delu snabdeveno zavojskim žljebovima 4, koji klize po zavojskim vodjicama 5 predviđenim na donjoj čauri 6 snabdevenoj pločicom 7, koja se pritvrđuje na

dovratak. Sa 8 je obeležen rezervoar za mazivo u donjem delu čaure 6. Ugao penjanja zavojskih vodjica 5 i zavojskih žljebova 4 zavisi od težine krila vrata, te se bira tako, da je za teža krila manji ugao a za lakša krila veći ugao izabran.

Žljebovi su tako udešeni, da kad se vreteno okreće za 360° onda ono izilazi, odnosno se diže za cca 8 cm; ali kako se vrata nikad ne otvaraju tako, da bi se krilo obrnula za pun ugao, nego samo za cca 90°—120°, to se krilo kod otvaranja diže samo za cca 3—4 cm, što se prilikom otvaranja i ne primećava.

Kad se krilo vrata otvoriti, ono se kao što je rečeno za nekoliko cm. odigne od svoga normalnog zatvorenog položaja i čim ga pustimo ono usled svoje težine teži da uzme svoj prvobitni položaj i vođeno zavojskim vodjicama i zavojskim žljebovima dolazi u prvobitni položaj, t. j. automatski se zatvara.

U cilju izbegavanja trenja između čaure 6 i vretena 3 opili su pokazali da je bolje ako je vreteno od drugog materijala nego što je čaura (ako je n. pr. od mesinga).

Gore pomenuto izdizanje krila vrata naročito je dobro i korisno u slučaju kad su podovi pokriveni debelim zastiračima, koje bi inače trla ili se u opšte ne bi mogli ni upotrebiliti zastori u blizini vrata što je do danas obično i slučaj bio.

Ova konstrukcija šarki se naročito zgodno upotrebljava kod vrata na javnim lokalit-

ma i na tako zvanim vralima protiv promaje a naročilo je važno to, da kad dođu krila vrata u ravan zida, da ne osciluju tamo amo, nego se odmah zaustavljaju u ravni zida, jer ne mogu dalje da se kreću, te nije u tim slučajevima potrebno predviđati naročile odbojnice, kao što je to dosada bio slučaj.

Iz nacrtu se lako da razumeti kako se vrši automatski mazanje vretena.

Patentni zahtevi:

- #### 1. Šarka za automatsko zatváranie vráta

naznačena time, što je gornja čaura (1) snabdevena vretenom (3), koje na svom donjem delu, koji je u donjoj čauri (6) šarke, ima predviđene zavojaste žljebove (4) odgovarajući zavojastim vodnjicama (5) predviđenim na unutrašnjim zidovima donje čaure (6).

2. Šarka za automatsko zatvaranje vrata prema 1 zahtevu, naznačena time, da je u donjoj čauri (6) predviđen prazan prostor (8), koji služi kao rezervoar za mazivo.

